

Výročná správa
Združenia na pomoc ľuďom
s mentálnym postihnutím
v Slovenskej republike
(ZPMP v SR) za rok 2013

ZPMP v SR

ZPMP v SR
Heydukova 25, 811 08 Bratislava
tel: 02/6381 4968
e-mail: zpmpvsr@zpmpvsr.sk
www.zpmpvsr.sk

predkladáme Vám výročnú správu Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR za rok 2014. I keď sme realizovali množstvo projektov, uplynulý rok sa niesol najmä v znamení celoživotného vzdelávania a osamostatňovania.

Akoby to bolo včera, keď to bol ešte maličký uzlíček šťastia, s veľkou diagnózou v papieroch. Drobné krehké vtáča, krčiace sa pod ochrannými krídlami svojich rodičov. Rástlo a rástlo, až raz vedeli, že nastal čas roztvoriť náruč a nechať ho letieť. No nebolo to jednoduché. Je toto vtáča pripravené na svet okolo neho? A je svet pripravený naň?

Keď spomíname na školu, vybaví sa nám mnoho vecí, ale asi najčastejšie si (ne)spomenieme, koľko zbytočností sme sa museli učiť. Boli to krásne časy, ale dnes by ste už od nás len ťažko mohli žiadať, aby sme vám prstom na slepej mape ukázali, kde sa nachádza mesto A a kde mesto B. Ale poznáme Google maps! Ťažšie matematické úkony za nás zvláda kalkulačka, hoci priznávame, niekedy ju používame už aj na tie ľahšie... ☺ Periodická sústava chemických prvkov už z našej pamäte načisto vyprchala, ale vieme, že keď do polievky pridáme priveľa NaCl, bude presolená, a zachráni to už len nejaká tá H₂O navyše. Najdôležitejšiu vec, ktorú sme sa v škole naučili, bolo UČIŤ SA. Vyhľadávať informácie, zdokonaľovať sa, reagovať na situácie, ktoré prinesie život. Všetko to, čo vieme, sme sa nejakým spôsobom naučili. Cielene či mimovoľne, skúsenosťami. Je to naše najväčšie bohatstvo.

Čo však tie vtáčatá s veľkou diagnózou v papieroch, odhodlané vyletieť z hniezda a čeliť svetu? V múdrych knižkách sa píše, že to majú ťažšie, pretože potrebujú viac času. Na učenie, na tréningovanie... No zato im stačí oveľa menej času na zabúdanie! A aby to nebolo také jednoduché, aj učebné metódy musia byť špeciálne prispôbené ich potrebám. Žiadne niekoľkohodinové prednášky či exkurzia slovníkom cudzích slov...

Ľudia s mentálnym postihnutím v dospelom veku narážajú na skutočné problémy spojené so svojím osamostatňovaním sa. V škole sa síce čo-to učili, ale mnohé veci zabudli ešte skôr, než by sme sa nazdali. Čo nepoužívame – zabudneme. U nich to platí dvojnásobne. Naš vzdelávací systém navyše pamätá na ľudí s mentálnym postihnutím maximálne do dovŕšenia dospelosti, potom ich ponecháva osudu. Väčšina po škole naďalej žije s rodičmi v určitom štandarde, ktorý má mnohokrát od osamostatňovania sa ďaleko. Sú to „ich večné deti“. Pritom aj samotní rodičia vedia, že tu nebudú navždy a raz si ich dospelé dieťa s mentálnym postihnutím bude musieť vedieť poradiť aj bez nich. Navariť si, opraviť, upratať, postarať sa o domácnosť, o seba, vymyslieť si program vo voľnom čase, vedieť pracovať s počítačom, mať aspoň základy cudzieho jazyka – to všetko sú dnes bežné a veľmi užitočné, pre život potrebné veci. Keďže vieme, že mnohí ľudia s mentálnym postihnutím majú v týchto životných oblastiach určité medzery, pozornosť nášho združenia bola v minulom roku zameraná hlavne týmto smerom. Celoživotné vzdelávanie vidíme ako kľúč k ich čo najviac samostatnému životu.

Niektoré vtáčatá vyletia z hniezda jednoducho. Iné si svoj let musia nacvičovať dlhší čas.

• VÝROČNÁ SPRÁVA ZDRUŽENIA NA POMOC ĽUĎOM S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM V SLOVENSKEJ REPUBLIKE (ZPMP V SR) ZA ROK 2013

ZPMP v SR je právnická osoba, jeho sídlom je Heydukova 25, 811 08 Bratislava. Je občianske združenie a vyvíja činnosť na území Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov. Vzniklo v roku 1980, združuje 44 miestnych organizácií s počtom členov takmer 10 000 osôb na celom Slovensku. ZPMP v SR je členom Inclusion Europe, Inclusion International, Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR, Slovenskej humanitnej rady a Slovenskej siete boja proti chudobe.

Hlavným cieľom ZPMP v SR je začlenenie ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Chceme, aby aj v živote ľudí s mentálnym postihnutím boli samozrejmosťou základné ľudské práva, aby mohli pracovať, vzdelávať sa, oddychovať, mať rodinný život a priateľov, aby boli akceptovaní takí, akí sú. Bojujeme proti diskriminácii vo všetkých oblastiach života. Hlavným poslaním ZPMP v SR je všeobecná podpora činností a opatrení zameraných v prospech detí, mládeže a dospelých ľudí s mentálnym postihnutím, ich rodín, bez ohľadu na to, či sú členmi združenia.

2

3
Výročná správa ZPMP v SR za rok 2013

Komunitné centrum sociálnych služieb Bratislava-Staré Mesto

V priestoroch KCSS BA SM sme počas roka 2013 poskytovali sociálne služby, odborné činnosti, základné a špecializované poradenstvo, vzdelávacie kurzy (jazykový, počítačový, divadelný, kurz sebaobhajovania), sociálno-rehabilitačné stretnutia starších ľudí s mentálnym postihnutím, stretnutia rodičov a príbuzných, školenia dobrovoľníkov.

Predsedenstvo ZPMP v SR do 29. 11. 2013

PhDr. Štefi Nováková, predsedníčka
JUDr. Zuzana Stavrovská, podpredsedníčka
Mgr. Ľubica Vyberalová, podpredsedníčka
PhDr. Alena Repiščáková
PhDr. Eva Števková
Mgr. Patrícia Garajová Jarjabková
Mgr. Agnes Zelená
Mgr. Ladislav Krajčovič
Richard Drahovský, predseda sebaobhajcov na Slovensku

Predsedenstvo ZPMP v SR od 29. 11. 2013

PhDr. Štefi Nováková, predsedníčka
JUDr. Zuzana Stavrovská, podpredsedníčka
Mgr. Ľubica Vyberalová, podpredsedníčka
PhDr. Eva Števková
Mgr. Patrícia Garajová Jarjabková
JUDr. Et Bc. Maroš Matiaško, LL.M.
JUDr. Peter Demek
Ing. Dušan Fabian
Richard Drahovský, predseda sebaobhajcov na Slovensku

Revízná komisia do 29. 11. 2013

Ing. Dušan Fabian, predseda, Viktória Nawalanyová, Mária Csontosová, členky

Revízná komisia od 29. 11. 2013

Ing. Lucia Kutláková, predsedníčka, Ing. Iveta Hlavenková, CSc., Mária Csontosová, členky

Výkonným aparátom pre organizačnú, poradenskú, administratívnu, hospodársku, finančnú a projektovú činnosť je Republiková centrála

Zamestnanci: PhDr. Iveta Mišová, riaditeľka, štatutárna zástupkyňa

Mgr. Lucia Takáčová, špeciálna pedagogička

Mgr. Jana Zámečníková, sociálna pracovníčka

Bc. Karola Pavlíková

Externý spolupracovník: Mgr. Marián Horanič

4

5

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2013

• OBHAJOBA PRÁV A ZÁUJMOV

Kampaň Nechcem, ale musím!

ZPMP v SR odštartovalo 1. júna 2012 KAMPAŇ, ktorou chcelo presvedčiť verejnosť, že aj ľudia s mentálnym postihnutím majú právo rozhodovať o svojom živote. Kampaň pokračovala aj v roku 2013.

Súčasná legislatíva v Slovenskej republike umožňuje vo zvýšenej miere pozbaviť spôsobilosti na právne úkony mnoho dospelých ľudí, aj ľudí s mentálnym postihnutím. I keď často uvádzaným argumentom je ochrana týchto ľudí voči rôznym ohrozujúcim situáciám, v reálnom živote to znamená, že bývajú vylučovaní z akéhokoľvek rozhodovania o svojich záležitostiach, ba dokonca zo života v spoločnosti.

Ľudia pozbavení spôsobilosti na právne úkony nemôžu rozhodovať o tom, kde a s kým budú žiť, kam pôjdu, čo môžu a čo nemôžu robiť; ich súkromie býva narušené. Nemajú právo sa rozhodnúť v celkom bežných veciach a už vôbec nemôžu hovoriť do dôležitejších rozhodnutí. Nemôžu nakladať so svojím majetkom, nemôžu voliť, nemôžu uzatvoriť manželstvo... Ba dokonca nemôžu ísť nakupovať, lebo aj to je právny úkon.

Súčasťou reformy opatrovníctva, ktorú ZPMP v SR iniciovalo ešte v roku 2010, je aj návrh na zrušenie inštitútu úplného pozbavenia spôsobilosti na právne úkony. Tento návrh zaistí naplnenie zmyslu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý Slovenská republika ratifikovala v roku 2010. Slovenská republika musí urobiť vhodné opatrenia, aby zabezpečila ľuďom s mentálnym postihnutím prístup k podpore potrebnej pri uplatňovaní ich spôsobilosti na právne úkony.

Všetko o kampani je na web stránke www.nechcemalemusim.sk

Partneri kampane: Nadácia Dalkia, Istropolitana Ogilvy, Leon productions, Bratislavský samosprávny kraj, NOS OSF

Mediálni partneri: Rozhlas a televízia Slovenska, Rádio Expres, Zoznam.sk, Topky.sk, Ozene.sk, Pravda.sk, Zdravie.sk

Aktivity v oblasti legislatívy

Zástupcovia združenia boli v roku 2013 členmi Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania, členmi **odborných pracovných skupín**, Výboru pre deinštitucionalizáciu, Riadiaceho výboru Národného projektu pre deinštitucionalizáciu, Koordinačného výboru na prípravu Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR, členmi Predsedníctva a výkonného výboru Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím.

Zapojili sme sa do tvorby Akčného plánu Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku na roky 2014 – 2016 a do hodnotenia transparentnosti, efektivity a dopadov fungovania dotačných programov jednotlivých rezortov, ktoré pripravoval Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Pripomienkovali sme návrh k novele zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, zákona č. 8/2009 o cestnej premávke, zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), návrh zákona o sociálnej práci, návrh zákona o diaľničnej známke.

Pracovali sme v pracovnej skupine na riešenie verejnej ochrany práv detí a verejnej ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím (komisári), v pracovnej skupine na tvorbu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.

6

7

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2013

Zapojili sme sa do tvorby druhej univerzálnej periodickej správy SR o dodržiavaní ľudských práv pre OSN, ktorú pripravovalo Centrum pre podporu ľudí s mentálnym postihnutím (MDAC – Mental disability Advocacy Center), ako aj do tvorby alternatívnej správy EDF pre Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím o implementácii Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím na úrovni EÚ ako signatára dohovoru.

Stali sme sa jedným z iniciátorov a zakladateľov Platformy ZA KOMUNITNÉ SLUŽBY – Z Domo-va domov <http://www.zdomovadomov.sk/vyhlasenie/>.

Vydali sme Stanovisko k petícii obyvateľov obce Zlaté Moravce, v ktorom sme vyjadrili znepokojenie nad odmietavým postojom časti obyvateľov Zlatých Moraviec, lokality Ďatelinisko, k vybudovaniu nového pobytového zariadenia pre 12 klientov s mentálnym postihnutím, ktoré chcel postaviť Nitriansky samosprávny kraj. **Signatári petície, ako aj primátor Zlatých Moraviec, svojimi vyhláseniami ignorovali práva ľudí s mentálnym postihnutím, ktorí sa mali stať obyvateľmi uvedeného pobytového zariadenia. Zároveň sme zvýraznili dopad týchto vyhlásení ako zásahu do práva na dôstojný život tejto skupiny ľudí. Bohužiaľ, poslanci Nitrianskeho samosprávneho kraja hlasovaním projekt stavby zastavili.**

I v roku 2013 sme pripravili podklady pre SNSLP k Národnej správe o dodržiavaní ľudských práv na Slovensku.

ZPMP v SR priebežne zvyšovalo informovanosť verejnosti o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

• DÔSTOJNÝ ŽIVOT – PRÁVO, NIE PRIVILÉGIUM

Obhajoba práv a záujmov ľudí s mentálnym postihnutím a rodiny patrí medzi prioritné činnosti združenia. Aktivity projektu **Dôstojný život – právo, nie privilegium** sme rozdelili do troch hlavných oblastí:

- **Prístup k spravodlivosti s témami zodpovednosť ľudí s mentálnym postihnutím za svoje konanie, konanie o spôsobilosti na právne úkony, zákon o opatrovníctve**
- **Kampaň za práva ľudí s mentálnym postihnutím**
- **Návrh modelu komplexnej komunitnej starostlivosti o ľudí s mentálnym postihnutím**

V roku 2013 boli spracované dve právne analýzy. **Analýza prístupu k spravodlivosti pre ľudí s mentálnym postihnutím v medzinárodnom a národnom kontexte** je analýza právnych dokumentov orgánov OSN a Rady Európy upravujúcich právo na prístup k spravodlivosti ľudí s mentálnym postihnutím, a to najmä v kontexte súdneho konania o spôsobilosti na právne

úkony. Druhá je **Analýza prístupu k zodpovednosti ľudí s mentálnym postihnutím za svoje právne úkony v národnom kontexte**, v ktorej sa analyzovala hmotnoprávna úprava zodpovednostného konania z rôznych právnych predpisov účinných v Slovenskej republike, aj so zreteľom na rozpracovanie právnej úpravy osobitného, resp. špecifického postavenia človeka s mentálnym postihnutím ako účastníka konania pri vyšetrovaní protiprávneho konania, jeho práv a povinností v konaní o prejednávaní deliktuálneho konania.

Na základe podkladov analýzy sme vytvorili štruktúrovanú publikáciu pre ľahšiu orientáciu pod názvom **Zodpovednosť za škodu spôsobenú tými, ktorí nemôžu posúdiť následky svojho konania** (<http://nechcemalemusim.sk/dokumenty/zodpovednost-za-skodu.pdf>) a v tlačenej podobe je k dispozícii na Republikovej centrále ZPMP v SR, Heydukova 25, 811 08 Bratislava. Je pre nás samozrejmé, že publikáciu sme vydali i v jednoduchej ľahko-zrozumiteľnej forme napísanej podľa zásad easy to read.

Koncom novembra 2013 sme zrealizovali celoslovenský seminár pod názvom **Ľudské práva a zodpovednosť za konanie**. Zúčastnilo sa ho 200 odborníkov, rodičov, zamestnancov zariadení sociálnych služieb a v neposlednom rade sebaobhajcovia. Na seminári boli predstavené výsledky právnej analýzy, základné tézy účinnej ochrany/obrany, modelové ukážky zo životnej praxe (dobrá i zlá prax) a bol vytvorený dostatočný priestor na diskusiu k tejto citlivej téme. V roku 2014 sa uskutočňujú ďalšie aktivity, ako okrúhle stoly, workshopy pre verejných opatrovníkov (zástupcovia miest, obcí, zariadení) a súkromných opatrovníkov (rodičia, príbuzní, vzdelávacie semináre pre rodičov i sebaobhajcov.

Projekt Dôstojný život – právo, nie privilegium bol podporený sumou 104 976,- EUR z Fondu pre mimovládne organizácie, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2009 – 2014. Správcom Fondu je Nadácia otvorenej spoločnosti Open Society Foundation. Cieľom projektu zameraného na ľudské práva je zvýšenie zapojenia MVO do tvorby politík a rozhodovacích procesov na miestnej, regionálnej a národnej úrovni.

• VZDELÁVANIE

Projekt Cesty k samostatnosti

Cieľom projektu *Cesty k samostatnosti*, ktorý sme začali realizovať v septembri 2012, je podpora samostatného života ľudí s mentálnym postihnutím. Ide o rozvoj životných zručností formou tréningových programov, vytvorenie Centra prípravy ľudí s mentálnym postihnutím na samostatný život a sociálnu integráciu seniorov prostredníctvom komunitného rehabilitačno-poradenského programu.

V roku 2013 boli v rámci projektu realizované kľúčové aktivity projektu.

Vzdelávanie lektorov

V spolupráci s nemeckou organizáciou Lebenshilfe Boerdeland sme ukončili prípravu lektorov vzdelávania dospelých ľudí s mentálnym postihnutím. Vyškolili sme 11 lektorov z rôznych kútov Slovenska a títo začali svoju odbornú vzdelávaciu činnosť.

Centrum prípravy ľudí s mentálnym postihnutím na samostatný život

Centrum vzniklo ako samostatné odborné oddelenie ZPMP v SR. V roku 2013 bolo pod hlavičkou Centra zrealizovaných 13 kurzov pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím. Centrum bolo aktívne aj vo vyhľadávaní ďalších možností fungovania a rozvoja svojej činnosti. Podarilo sa nám získať zdroje, ktoré umožnia v priebehu roka 2014 zrealizovať ďalšie vzdelávacie kurzy pre ľudí s mentálnym postihnutím z celého Slovenska.

Realizácia tréningových programov pre ľudí s mentálnym postihnutím

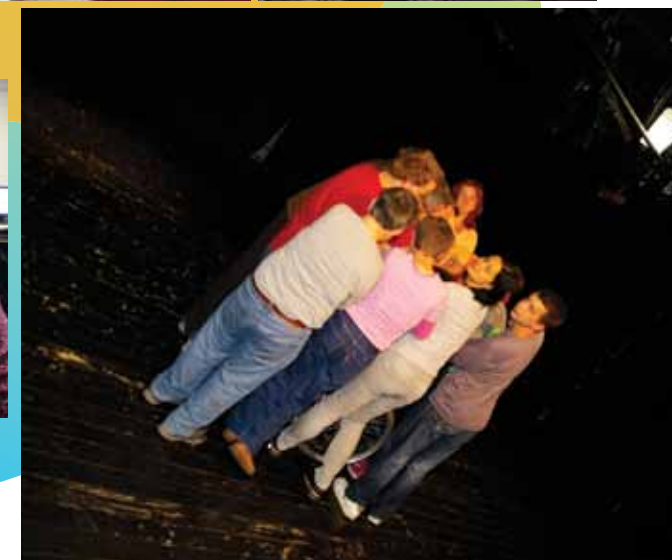
Trinásť autorských vzdelávacích kurzov absolvovalo 120 dospelých ľudí s mentálnym postihnutím z celého Slovenska. Zameranie kurzov bolo rôznorodé a smerovali k posilneniu samostatnosti účastníkov. Realizovali sme napríklad kurzy varenia, pečenia, starostlivosti o domácnosť, kurz angličtiny a počítačových zručností, ale aj mimoriadne dôležité kurzy sebaobhajovania.

Integrácia seniorov s mentálnym postihnutím

V roku 2013 sme pravidelne pracovali s dvomi skupinami seniorov s mentálnym postihnutím; celkovo sa našich stretnutí zúčastnilo 16 seniorov. Počas stretnutí sme sa zameriavali na podporu zotrvania seniorov v aktívnom živote a na ich účasť na spoločenskom živote. Paralelne so skupinou seniorov s mentálnym postihnutím sme pracovali so skupinou 11 rodičov. S nimi sme sa venovali predovšetkým tomu, ako riešiť budúcnosť ich detí v čase, keď oni už žiť nebudú. Realizácia projektu je pre nás v mnohom inšpiratívna a otvára nám nové témy a oblasti, ktoré zatiaľ nie sú v podmienkach Slovenska dostatočne riešené.

10

11

PROGRAM ŠVAJČIARSKO-SLOVENSKEJ SPOLUPRÁCE
SWISS-SLOVAK COOPERATION PROGRAMME

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

 Slovenská republika
Na projekte sa finančne spolupodielajú
Švajčiarska konfederácia a Slovenská republika.

BLOKOVÝ GRANT PRE MVO A PODPORU PARTNERSTIEV ŠVAJČIARSKO-SLOVENSKEJ SPOLUPRÁCE
REALIZUJE NADÁCIA EKOPOLIS
V SPOLUPRÁCI S PARTNERMI NADACIOU SOCIA A KARPATSKOU NADACIOU

 nadácia ekopolis

 soc'za

 Karpatská nadácia

WWW.BGSPM.SK

Sme dospelí, zvládneme to!

Projekt bol založený na myšlienke podpory celoživotného vzdelávania ľudí s mentálnym postihnutím s hlavným zámerom zrealizovať vzdelávacie kurzy zamerané na ich špecifické potreby. Od júna do decembra 2013 sme zrealizovali tri vzdelávania, dve krátkodobé intenzívne a jedno dlhodobejšie v trvaní štyroch mesiacov. Vzdelávaní sa zúčastnilo 31 osôb.

Hlavným cieľom projektu bolo podporiť rozvoj životných zručností ľudí s mentálnym postihnutím. Prostredníctvom kurzov sme posilili ich samostatnosť a autonómiu, sebarealizáciu a prezentovanie sa, sociálnu komunikáciu, orientáciu v prírode.

Projekt finančne podporila Nadácia Tatrabanky prostredníctvom zamestnaneckého programu **Dobré srdce**.

Projekt Dajme šancu vzdelávať sa mladým ľuďom s mentálnym postihnutím

Projekt trval od júla 2012 do júna 2013. Hlavným cieľom programu neformálneho vzdelávania bol rozvoj sociálnych a životných zručností a získanie nových vedomostí. Do projektu boli aktívne zapojení aj dobrovoľníci. Zrealizovali sme kurzy anglického jazyka, sebaobhajovania a PC

pre začiatočníkov a pokročilých a praktické tréningy sebaobhajcov s dobrovoľníkmi. Pred začatím kurzov boli pripravené pracovné listy na kurzy v ľahko-čitateľnom štýle, ktoré využívali počas jednotlivých lekcí. Lektori pristupovali k účastníkom individuálne, prispôbovali sa ich tempu a potrebám. Účastníci si zo vzdelávania odniesli nielen nové vedomosti a zručnosti, ale získali aj nových kamarátov. Lektori a dobrovoľníci prichádzali s kreatívnymi nápadmi na vylepšenie spolupráce. Dobrovoľníci sa aj po skončení projektu zaujímali o možnosti spolupráce s našim združením. V priebehu roka sa vzdelávalo 40 ľudí s mentálnym postihnutím a zapojilo sa 8 dobrovoľníkov.

Projekt sa realizoval vďaka podpore z **Fondu Hodina deťom**, ktorý zriadila a spravuje Nadácia pre deti Slovenska a z prostriedkov ZPMP v SR.

NADÁCIA PRE SLOVENSKA
CHILDREN OF SLOVAKIA FOUNDATION

12

• SOCIÁLNE SLUŽBY

Poskytovanie špecializovaného poradenstva

V roku 2013 sme poskytovali v rámci Bratislavského samosprávneho kraja bezplatné **základné a špecializované sociálne poradenstvo** pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich príbuzných. Poskytovali sme odbornú pomoc a podporu ľuďom s mentálnym postihnutím a tiež ich rodinám pri zvyšovaní kvality ich života, sociálnej integrácii a začlenení sa do primeraných spoločenských podmienok a pri presadzovaní ich práv a záujmov. V rámci základného poradenstva sme po posúdení sociálnej situácie klienta poskytovali informácie s odporúčaním ďalšieho postupu a prípadnej distribúcie klienta do inej inštitúcie v rámci sociálnej siete v Bratislavskom samosprávnom kraji. Pri špecializovanom poradenstve sme v rámci sociálnej diagnostiky identifikovali príčiny, charakter a rozsah problému klienta s mentálnym postihnutím alebo rodiča. Používali sme formy individuálneho a skupinového poradenstva pre ľudí s mentálnym postihnutím a pre rodičov (príbuzných) a poradenstvo v oblasti svojpomoci.

Individuálne poradenstvo bolo zamerané na orientáciu v sociálnej situácii, usmernenie klienta, poskytnutie pomoci, prípadne distribúciu, dlhodobé smerovalo k začleneniu, zotrvaní v prirodzenom sociálnom prostredí alebo naopak, k zmene sociálnej situácie. Riešili sme oblasť vzťahov a komunikácie so sociálnym okolím.

V rámci skupinových stretnutí získali klienti nových priateľov, učili sa zo skúseností iných členov skupiny, diskutovali a hľadali nové spôsoby riešenia problémových situácií. Mali príležitosť rozprávať o udalostiach z vlastného života a poradiť si i navzájom. Trénovali sa v schopnosti prispôbiť a zosúladiť vlastné záujmy so želaniami v skupine, čo malo následný efekt na vzťahy v pracovnom prostredí i v súkromnom živote. Posilňovalo sa tým ich sociálne postavenie v skupine, sebadôvera a sebauvedomenie.

V rámci skupín sme sa venovali aj tematickým oblastiam, ako samostatnosť klienta, zapojenie sa do pracovného života, možnosti bývania vrátane podporovaného bývania. Klienti prešli procesom sebapoznávania a rozvíjali vzájomné medziľudské vzťahy. Pomáhali sme im orientovať sa pri riešení konfliktov, korekcii vlastného správania, pri rozhodovaní a prevzatí vlastnej zodpovednosti. Tradične sme sa zaoberali ľudskými právami. Na poradenstvo sme následne napojili praktické tréningy sociálnej rehabilitácie.

Pokračovali aj poradenské stretnutia s rodičmi, kde sa diskutovalo najmä o aktuálnych problémoch, ktorými žijú a ktoré ich trápia. Aj tu išlo o individuálne aj skupinové formy práce. Térou poradenských stretnutí bola neustále sa opakujúca dilema zbaviť, či nezbaviť svoje dieťa spôsobilosti na právne úkony, ale aj ďalšie otázky, ako budúcnosť môjho dieťaťa, bývanie a so-

ciálne služby s tým spojené, čo zvláda moje dieťa, aby vedelo viesť samostatný život, osobitný príjemca – na účely kompenzácií a invalidného dôchodku, krízová situácia v rodine, starnutie dieťaťa, osobná asistencia.

Počet poradenských konzultácií bol 1310 (z toho 205 skupinových stretnutí), počet dlhodobých klientov 111.

Dotáciu na sociálne poradenstvo pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny poskytol Bratislavský samosprávny kraj.

Poskytovanie sociálnych služieb v Zariadení podporovaného bývania ZPMP v SR na Hanulovej ulici 3 v Bratislave-Dúbravke

Zariadenie podporovaného bývania ZPMP v SR na Hanulovej ulici 3 v Bratislave-Dúbravke má vytvorenú kapacitu pre troch klientov s mentálnym postihnutím. Podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov sa tu poskytovali sociálna služba a dohľad, ubytovanie, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, podmienky na prípravu stravy a vykonávala sa sociálna rehabilitácia. V súvislosti so zabezpečením stravovania ZPMP v SR poskytovalo klientom pomoc pri zostavovaní jedálneho lístka, plánovaní rozpočtu na prípravu stravy na deň, nákupe potravín, príprave stravy a pri vyúčtovaní zloženej zálohy bezplatne. Výkon pomoci realizovali bytové asistentky a asistenti.

Myšlienkou zariadenia je, aby sa klientom poskytovali sociálne služby v prostredí, ktoré sa čo najviac podobá prirodzenému prostrediu. Priebežne získavajú a rozvíjajú svoje schopnosti a sociálne zručnosti potrebné pre samostatný život. Okrem toho sa im poskytujú poradenské služby zamerané na riešenie bežných problémov i špecializované poradenstvo. Bytoví asistenti ich vedú k čo najväčšej samostatnosti, samozrejme, vzhľadom na ich možnosti a schopnosti.

Osobnostný rast klientov sa pravidelne monitoruje a každý polrok vyhodnocuje, plány individuálneho rozvoja, ktoré majú vypracované, sa hodnotia každých 6 mesiacov. V roku 2013 to boli oblasti domáce práce, hygienické a stravovacie návyky, zdravie, sexualita, hospodárenie s peniazmi a nakupovanie, voľnočasové aktivity, osobnostné a vôľové vlastnosti, komunikačné zručnosti, mobilita a práca.

Prostredníctvom projektu *Krajšie bývať – kvalitnejšie žiť* v rámci akcie *Náše mesto*, ktorú organizovala Nadácia Pontis, sme v júni spolu s dobrovoľníkmi vymaľovali dve izby klientov novými sviežimi farbami.

Vďaka projektu *Aj my chceme žiť samostatne*, ktorý podporili Slovenské elektrárne, a. s., sme realizovali v novembri 2013 Deň otvorených dverí a dovolili sme verejnosti nazrieť na fungovanie nášho zariadenia. Klienti aj asistenti ochotne informovali návštevníkov o našich službách a bežnom dennom živote v zariadení.

Dotáciu na sociálne služby v zariadení podporovaného bývania poskytol Bratislavský samosprávny kraj.

16

• PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Časopisy Informácie a To sme my

Časopis Informácie prezentoval na svojich stránkach myšlienky tolerancie a akceptácie ľudí s mentálnym postihnutím. Venovali sme sa dôležitým témam, ako sú Deinštitucionalizácia, Kreatívne a umelecké aktivity, Včasná starostlivosť. Nadväzujúc na uplynulé ročníky sme čitateľov informovali o dôležitých udalostiach zo života miestnych ZPMP, ako aj centrály ZPMP v SR, o nových projektoch, na ktorých centrála ZPMP v SR pracuje, o aktualitách z oblasti legislatívy, o sociálnych službách a zmenách, ktoré sa pripravujú a uvádzajú do praxe, o zaujímavých aktivitách z rôznych regiónov Slovenska, o rôznych odborných témach. Časopis obsahoval rubriky Projekty ZPMP v SR, Správy, Rozhovor, Regióny, Terapie, Farby života, Zmeny, Radíme, Centrála informuje, Poďakovanie, Pozvánka, Dobrovoľníctvo.

Časopis TO SME MY je časopisom mladých ľudí s mentálnym postihnutím a ich priateľov. Prostredníctvom neho získavajú príležitosť na vlastnú sebarealizáciu, prezentáciu svojich názorov a pohľadu na okolitý svet. V roku 2013 nechýbali v jeho obsahu obľúbené rubriky Editorál, Z každého rožka troška, Tvoríš – Tvorím – Tvoríme, Sebaobhajovanie, Reportáž, Posledná strana, Eko – bio – zdravo.

Projekty boli spolufinancované MK SR, MPSVR SR a ZPMP v SR.

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2013

• POBYTY

Projekt Rekondično-integračné pobyty

Pobyt sa konal v termíne od **7. – 13. 7. 2013 v Kaštieli v Mojmírovciach**. Tradičným cieľom bolo podporiť samostatnosť, nezávislosť a osobnostný rozvoj dospelých ľudí s mentálnym postihnutím. Niet pre nich silnejšej motivácie pre vlastný rozvoj ako pocit úspechu, ktorý prežívajú po zvládnutí každej novej výzvy. Mimo dohľadu rodiny či odborného personálu sa počas rekondičného-integračného pobytu ich motivácia prekonať samého seba ešte zvyšuje a pocit úspechu zdvojnásobuje. Pobytu sa zúčastnilo 24 dospelých ľudí s mentálnym postihnutím a 20 asistentov, vysokoškolákov.

Novinkou a súčasťou pobytu bola ponuka dvoch zaujímavých tréningových programov pod názvom: 1. Čakám návštevu kamaráta/kamarátky a 2. Zaži prírodu všetkými zmyslami. Cieľom aktivity č. 1 bolo naučiť ľudí s mentálnym postihnutím, čo je návšteva, ako sa na ňu správne pripraviť, ako upraviť prostredie, svoj vzhľad, ako pripraviť občerstvenie, ako viesť s návštevou komunikáciu, dialóg.

Cieľom aktivity č. 2 bolo naučiť sa, čo tvorí prírodu, ako sa v prírode správať, ako ju chrániť, ale tiež to, aký je rozdiel medzi prírodou a produktmi človeka, či ako sa chrániť pred nebezpečenstvom. Obe aktivity boli vedené zážitkovou formou, čo sa účastníci pobytu naučili, to si praktickým tréningom i odskúšali.

Mali sme veľkú radosť z toho, že účastníci aj v roku 2013 odchádzali z pobytu s úsmevom na tvári a krásnymi spomienkami. Veľmi nás teší trpezlivé a vŕcne prijatie personálu v Kaštieľi v Mojmirovciach. Pozitívnym prístupom pomohli k integrácii ľudí s mentálnym postihnutím.

Realizáciu projektu finančne podporilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Nadácia Aktion Mensch, ZPMP v SR prostredníctvom získaných 2 % a príspevku účastníkov.

• RÚCANIE PREDISUDKOV

Deň krivých zrkadiel 2013 (DKZ)

Cieľom Dňa krivých zrkadiel je prezentovať kultúru ľudí s mentálnym postihnutím, predstaviť širokej verejnosti to, čo dokážu a čoho sú schopní. Pomáhame tak odbúravať predsudky a pozitívne ovplyvňovať postoje verejnosti voči ľuďom s mentálnym postihnutím. Zároveň ponúkame obyvateľom a návštevníkom miest príjemné kultúrne podujatie s výnimočnou atmosférou.

Umenie je oblasťou, ktorá stiera rozdiely medzi ľuďmi a poskytuje im možnosť získať na veci nový pohľad. Umenie otvára brány do sveta, kde nezáleží na tom, či človek má postihnutie, alebo nie. Na pódiu i pod pódium dostali 12. júna 2013 priestor predstaviť sa so svojím talentom mnohí ľudia s mentálnym postihnutím. Širokej verejnosti sa predstavili aj výrobcovia rôznych dekoratívnych a darčkových predmetov, ktorí ponúkali výsledky svojej práce na predaj v stánkoch okolo pódia.

Deň krivých zrkadiel priniesol, tak ako každoročne, okrem kultúrneho zážitku a bohatej palety sprievodných akcií aj príležitosť pre širokú verejnosť stretnúť sa s ľuďmi s mentálnym postihnutím, nahliadnuť do ich sveta, lepšie mu porozumieť.

DKZ v Bratislave pod záštitou starostky Tatiany Rosovej odštartovala bubnová show skupiny Campana Batucada z Hviezdoslavovho námestia po okolitých uliciach. Následne začal program opäť na Hviezdoslavovom námestí. Vystúpili deti i dospelí umelci s mentálnym postihnutím, dobrovoľníci rozdávali propagačné letáčky a zrkadielka. Predstavili sa súbor Harmatanec, divadlá Stopy snov a Pozrite sa!, na benefičnom koncerte vystúpila skupina La3no Cubano. Svoje originálne výrobky ponúkali zamestnanci a klienti domovov sociálnych služieb a chránených dielní z Bratislavy a okolia. DKZ tvoril súčasť kampane Nechcem, ale musím...

Deň krivých zrkadiel nie je len bratislavskou akciou. V mestách **Malacky, Piešťany, Trnava, Košice, Nitra, Komárno, Trenčín, Dolný Kubín, Gelnica, Poprad, Nové Zámky, Spišská Nová Ves** bolo možné stretnúť ľudí s mentálnym postihnutím a ich sympizantov. Zabavili ľudí na koncertoch, potešili výrobkami z chránených dielní, ukázali výtvarné práce talentovaných ľudí a verejnosť sa dozvedela veľa o konkrétnom živote ľudí s mentálnym postihnutím.

Deň krivých zrkadiel finančne podporili Ministerstvo kultúry SR, Nadácia Dalkia, priestory Hviezdoslavovho námestia bezplatne poskytla Mestská časť Bratislava-Staré mesto, stánky bezplatne vybavil Magistrát hl. mesta SR Bratislavy, firma Vepos Bratislava, s. r. o., poskytla bezplatné upratovacie služby, McDonald's sa postaral o pitný režim.

Výtvarný salón ZPMP 2013

V roku 2013 sa uskutočnil v poradí 18. ročník celoslovenskej súťaže výstavy prác ľudí s mentálnym postihnutím. Cieľom projektu bolo umožniť deťom i dospelým s mentálnym postihnutím seberealizáciu a prezentovanie výsledkov ich tvorivej umeleckej aktivity na verejnosti a ponúknuť im možnosť ukázať talent a nadanie, ktoré sa v nich skrývajú.

Projekt sme zrealizovali v spolupráci s miestnym ZPMP v Dunajskej Strede, ktoré oslovilo Žitnoostrovské múzeum v Dunajskej Strede, kde sa výstava konala. Odborná porota pracovala v zložení: akad. mal. Katarína Kuzmová, Mgr. Adriana Pekárová, Mgr. Anikó Fekete, Mgr. art. Alžbeta Fábiková, Mgr. art. Béla Ferdics a Agnes Cséfalvay (s poradným hlasom).

Výtvarného salóna ZPMP sa zúčastnilo 62 účastníkov. Prihlásili sa špeciálne základné školy, zariadenia sociálnych služieb, domovy sociálnych služieb, centrá sociálnych služieb, spojené školy. Do súťaže prišlo celkovo 603 výtvarných prác.

Slávnostná vernisáž sa konala dňa 18. októbra 2013 o 14.00. Vernisáž moderovala predsedkyňa ZPMP Dunajská Streda Ágnes Cséfalvay. V krátkom úvode sa prihovarila prítomným a uviedla hudobný program. Marek Maďarič, minister kultúry, ktorý prevzal záštitu nad týmto podujatím, sa nemohol vernisáže osobne zúčastniť, ale jeho príhovor prezentovala riaditeľka RC ZPMP v SR. Ďalší príhovor predniesla predsedníčka ZPMP v SR PhDr. Štefánia Nováková. Následne boli vyhlásené výsledky súťaže a odmenení autori víťazných prác. Výhercom v jednotlivých kategóriách boli slávnostne odovzdané diplomy a ceny. Vernisáž bola ukončená recepciou. Vernisáže sa zúčastnilo približne 120 ľudí. Výstava trvala do 9. 11. 2013.

21

Výtvarný salón ZPMP 2013 bol opäť možnosťou predstaviť širokej verejnosti výtvarné nadanie ľudí s mentálnym postihnutím rôzneho veku. Je to jeden z dobrých spôsobov, ako ich zapojiť do života spoločnosti, oceniť a podporiť ich sociálnu integráciu.

Projekt finančne podporili Ministerstvo kultúry SR, Žitnoostrovne múzeum Dunajská Streda, Trnavský samosprávny kraj, Mesto Dunajská Streda, AVON Cosmetics, s. r. o., Bratislava, občerstvenie na vernisáž poskytli FORNETTI SLOVAKIA, s. r. o., Dunajská Streda a Štefan Radics.

AVON
the company for women

22

• ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Spolupráca s Inclusion Europe, ECCL a Inclusion International

ZPMP v SR je členom Inclusion International od roku 1994 a členstvo v Inclusion Europe sa datuje od roku 2003. V rámci Inclusion Europe pracuje aj European Coalition for Community Living – Európska koalícia pre komunitný život, ktorej sme tiež členom.

Spolupráca s vyššie uvedenými organizáciami bola aktívna. Sledovali sme newsletter Inclusion Europe a ECCL a dôležité informácie sme zasielali našim členským organizáciám. Podľa potreby sme informovali o dôležitých aktivitách Inclusion International a Inclusion Europe. Podarilo sa nám zúčastniť sa aj medzinárodnej konferencie Europe in Action 2013.

Europe in Action 2013 – Ageing People With Intellectual Disabilities and Their Families

Konferencia sa konala v dňoch 30. 5. – 1. 6. 2013 v slovinskej Ľubľane. Organizátorom bola Inclusion Europe, zameraná bola na problematiku starnutia populácie a rýchlo sa zvyšujúci počet ľudí s mentálnym postihnutím v seniorskom veku.

V súvislosti s týmto faktom čelí Európa aj celý svet zásadnej výzve – vytvoriť a etablovať sociálne, voľno-časové a vzdelávacie programy pre seniorov s mentálnym postihnutím.

Keďže ZPMP v SR dostalo ponuku aktívne sa zúčastniť konferencie, pripravili sme príspevok s informáciami o aktivitách, ktoré robíme práve v rámci projektu *Cesty k samostatnosti*.

Na základe porovnania ďalších prezentovaných príspevkov a na základe debát v prestávkach medzi jednotlivými pracovnými blokmi konferencie sme s pocitom zadosťučinenia skonštatovali, že naše aktivity z veľkej časti kopírujú aktuálne trendy vo vyspelých krajinách, čo nás utvrdilo v našich snahách a odhodlaní.

V spolupráci s Lebenshilfe Marburg sme už druhý rok pokračovali v realizácii projektu **Celoživotné vzdelávanie ľudí s mentálnym postihnutím ako príležitosť pre rozvoj ich osobnosti a nezávislosti**. Lebenshilfe je, podobne ako ZPMP v SR, členom Inclusion Europe a Inclusion International.

Pripravili a zrealizovali sme špecializované vzdelávanie odborníkov, ktorí pracujú s dospelými ľuďmi s mentálnym postihnutím. Lektormi vzdelávania boli nemeckí experti, ktorí pracujú v špecializovanom inštitúte na prípravu špeciálnych andragógov (odborníkov, ktorí pracujú v oblasti vzdelávania dospelých ľudí s mentálnym postihnutím). Obsahom vzdelávania boli predovšetkým ciele, úlohy, princípy, didaktika a metodika vzdelávania ľudí s mentálnym postihnutím. V roku 2013 sme uskutočnili dva vzdelávacie bloky pre týchto odborníkov a zrealizovali sme už dva pilotné vzdelávacie kurzy pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím pod odbornou supervíziou lektorov z nemeckej Lebenshilfe.

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2013

23

Aktion
MENSCH

• VYTVÁRANIE CIEST K CELOŽIVOTNÉMU VZDELÁVANIU DOSPELÝCH ĽUDÍ S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM

Republiková centrála ZPMP v SR bola partnerom projektu *Pathways II: Vytváranie ciest k celoživotnému vzdelávaniu dospelých ľudí s mentálnym postihnutím*, ktorého cieľom bolo podporiť rozvoj a zvýšiť prístupnosť celoživotného vzdelávania pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím. Projekt trval dva roky, jeho koordinátorom bola medzinárodná organizácia Inclusion Europe, ďalšími partnermi boli Taliansko, Chorvátsko, Maďarsko, Estónsko, Španielsko, Litva, Česká republika, Slovensko.

Kľúčovými aktivitami projektu boli preklad a adaptácia anglických materiálov *Pathways* do slovenčiny a ich diseminácia. Diseminácia sa realizovala v dvoch líniách – vzdelávacími seminármi pre odborníkov a ľudí s mentálnym postihnutím a stretnutiami (rokovaniami) s politikmi a inými významnými ľuďmi, ktorí majú možnosť ovplyvniť ďalšie smerovanie celoživotného vzdelávania na Slovensku.

Prvou aktivitou projektu bol preklad a adaptácia troch materiálov, ktoré sa v minulosti osvedčili ako efektívny nástroj zvyšovania prístupnosti informácií (a tým i kurzov) pre ľudí s mentálnym postihnutím.

Druhou aktivitou projektu bolo šírenie materiálov medzi odbornú aj laickú verejnosť. V rámci tejto aktivity sa zrealizoval tréningový seminár pre odborníkov a ľudí s mentálnym postihnutím. Cieľom seminára bolo (okrem iného) naučiť účastníkov vytvárať ľahko-čitateľné a zrozumiteľné informácie.

Treťou aktivitou projektu boli stretnutia s dôležitými ľuďmi, ktorí majú možnosť zasiahnuť do ďalšieho vývoja celoživotného vzdelávania na Slovensku.

V roku 2013 ZPMP v SR ako partner projektu podporilo svojou účasťou aj posledné osobné stretnutie všetkých participantov stretnutia účastníkov *Pathways II*. Stretnutie bolo veľmi podnetné a prinieslo celkový spätný pohľad na všetky vykonané aktivity a dosiahnuté výstupy. Bolo veľmi inšpirujúce počúvať kolegov rozprávať o veciach, ktoré sa im podarili, či už o brožúrkach v ľahko-čitateľnom štýle alebo novozaložených skupinách sebaobhajcov a ich podpore.

24

Komunitný projekt Hudobno-dramatické divadlo Pozrite sa!

Do pravidelných hudobno-dramatických stretnutí bolo zapojených desať ľudí s mentálnym postihnutím, ktorí vytvorili divadelný súbor Pozrite sa! Počas stretnutí mali príležitosť zažiť rôzne situácie a fungovanie v skupine, relaxáciu i ventiláciu rôznych emócií, zlepšili sa ich komunikačné zručnosti, kreativita, fantázia a schopnosť sústrediť sa, vnímať seba a svoje okolie. Spolu sa konalo 32 stretnutí. Divadelný súbor nacvičil v roku 2013 dve predstavenia, a to *Sol' nad zlato* a *Snehová kráľovná*.

Vystúpil s nimi na podujatiach Deň krivých zrkadiel 12. 6. 2013 a Vianočný večierok ZPMP v SR 18. 12. 2013.

Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR.

Výročná správa ZPMP v SR za rok 2013

• POĎAKOVANIE

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR úprimne ďakuje všetkým dobrým ľuďom, vďaka ktorým sme aj v roku 2013 mohli zorganizovať množstvo krásnych aktivít. Za spoluprácu ďakujeme našim členským organizáciám, štátnym orgánom a inštitúciám, samosprávnym orgánom, domovom sociálnych služieb, špeciálnym základným školám, odborným poradniam. Ďakujeme právnickým osobám, ktoré materiálne a finančne prispeli na realizáciu aktivít, ďakujeme médiám za propagáciu. Ďakujeme mnohým jednotlivcom, ktorí sa svojou angažovanosťou zaslúžili o zlepšenia života ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín. Boli to rôzni odborníci, experti, poslanci, dobrovoľníci, zamestnanci, brigádnici, členovia redakčných rád i miestnych združení. Ďakujeme aj všetkým priaznivcom, ktorí nám v roku 2013 venovali 2 % zo svojich daní.

Ďakujeme!

Donori a partnerské organizácie

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislavský samosprávny kraj, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Mestská časť Bratislava-Staré mesto, Mestská časť Bratislava-Dúbravka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Nitriansky samosprávny kraj, Nadácia VÚB, Nadácia otvorenej spoločnosti, Nadácia Dalkia, ENEL, a. s., Nadácia Tatra banky, Nadácia pre deti Slovenska, Fond Hodina deťom, Program Švajčiarsko-slovenskej spolupráce (Nadácia Ekopolis, Nadácia Socia, Karpatská nadácia), Centrum pre filantropiu, 4People, n. o., Nadácia Velux, Nadácia Pontis, Inclusion Europe, Inclusion International, Mental Disability Advocacy Center (MDAC), Liga lidských práv Brno, SPMP ČR, EASPD, Lebenshilfe Nemecko, Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Slovenská humanitná rada, Spoločnosť Downovho syndrómu, Agentúra podporovaného zamestnávania Bratislava, Tanečný klub Danube, Združenie Občan, demokracia a zodpovednosť, Združenie Up Down, OZ Socioforum, Liga za duševné zdravie, Otvorme dvere, otvorme srdcia, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Asociácia supervízorov a sociálnych poradcov, Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím.

Médiá

Rádio Expres, Istropolitana Ogilvy, Rozhlas a televízia Slovenska, Bigmedia, Leon Productions, Pravda, Zdravie.sk, Zoznam.sk, Bright, Topky.sk, Ozene.sk, SITA, TASR, TV JOJ, TV Markíza, Sme.sk, Pravda.sk, Rádio Viva, TVNoviny.sk, Noviny.sk, Petržalské noviny, Changenet.sk, TA3, Portál ľudialudom.sk, Dakujeme.sk.

Firmy a spolupracovníci

McDonald's Campana Batucada, Cobra Sound – Martin Čema, Kristína Lončeková UMO, Marketing and Business Group, s.r.o., Kaštieľ Mojmirovce, Awax – Ing. Edo Kruzlík, Le Cheque Dejeuner, s.r.o., L.K. Permanent, KŠP, s.r.o., Reginashop, bam.sk, s.r.o., Dobrovoľný hasičský zbor Bratislava, Slovanet, T-com, Orange, Slovart – Print, s.r.o., AVON Cosmetics, Zuzana Edita Urbanová, Zuzana Chmelová, Stredná odborná škola Trnava, Ing. Ján Pantúček – PÁVA, výroba kovových výrobkov Senica, Žitnoostrovne múzeum v Dunajskej Strede, Vepos Bratislava, s.r.o.

Spolupracovníci a dobrovoľníci

Alexyová Darina, Augustín Branislav, Aziriová Silvia, Bauerová Barbora, Bednár Juraj, Bialková Miroslava, Bird – Capková Martina, Bubelínyová Danica, Csontosová Mária, Červenka Ján, Demek Peter, Detvajová Jana, Drahovský Richard, Dzurillová Lucia, Džuková Lenka, Fabian Dušan, Fiala János, Garajová Jarjabková Patrícia, Gerbel Juraj, Hampl Ivan, Hlavenková Katarína, Holúbková Soňa, Homolová Zuzana, Horanič Marián, Hromková Marcela, Jakúbeková Monika, Jarolíňová Martina, Jasenák Radoslav, Jurkovičová Edita, Khunová Daniela, Kimerlingová Viera, Kirchner Peter, Kiššová Petra, Kolláriková Zuzana, Kopalová Elena, Kovalinková Mirka, Krahulcová Martina, Krajčovič Ladislav, Krihová Darina, Kuzmová Katarína, Lazík Tomáš, Mareková Jana, Matiaško Maroš, Matulová Daniela, Matulová Henrieta, Megová Stanislava, Mišáková Petra, Mišo Miroslav, Mišo Miroslav jr., Náhlíková Barbora, Nawalanyová Viktória, Németh Boris, Neslušanová Katarína, Nováková Stefi, Novák Dušan, Opálová Monika, Papánková Magda, Pekárová Ada, Petrgálová Barbora, Petříková Miriam, Podracká Katarína, Piačková Jana, Pribilová Viera, Procházka Ján, Procházková Jozefína, Račková Jana, Rachelová Tereza, Reháková Anna, Repiščáková Alena, Sabová Ľudmila, Smaženka Vladimír, Spišák Michal, Stavrovská Zuzana, Subovicsová Zuzana, Šelestiaková Katarína, Štefák Ondrej, Števková Eva, Šustrová Mária, Takáčová Lucia, Vadovičová Veronika, Vašíčková Eva, Veľká Katarína, Vetešková Ivana, Veteškova Martina, Vyberalová Ľubica, Vyskočil Ivan, Záhorcová Viera, Zambojová Oľga, Zelená Ágnes.

HOSPODÁRENIE ZPMP V SR V ROKU 2013

Správa revíznej komisie k účtovnej uzávierke a hospodáreniu ZPMP v SR za rok 2013

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 00683191 SID

Strana aktiv	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	
		1	2	3	4
a	b				
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 002 + r. 009 + r. 021	001	32509,00	20850,00	11659,00	11659,00
1. Dlhodobý nehmotný majetok r. 003 až r. 008	002				
Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti (012-072+091AU)	003				
Softvér 013 - (073+091AU)	004				
Oceniteľné práva 014 - (074 + 091AU)	005				
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AU)	006				
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007				
Poskytnuté preddávky na dlhodobý nehmotný majetok (051- 095AU)	008				
2. Dlhodobý hmotný majetok r. 010 až r. 020	009	32509,00	20850,00	11659,00	11659,00
Pozemky (031)	010		x		
Umelecké diela a zbierky (032)	011		x		
Stavby 021 - (081 + 092AU)	012	11659,00		11659,00	11659,00
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí 022 - (082 + 092AU)	013	12636,00	12636,00	0,00	
Dopravné prostriedky 023 - (083 + 092AU)	014				
Pestovateľské celky trvalých porastov 025 - (085 + 092AU)	015				
Základné stádo a ťažné zvieratá 026 - (086 + 092AU)	016				
Drobný dlhodobý hmotný majetok 028 - (088 + 092AU)	017	8214,00	8214,00	0,00	
Ostatný dlhodobý hmotný majetok 029 - (089 +092AU)	018				
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019				
Poskytnuté preddávky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AU)	020				
3. Dlhodobý finančný majetok r. 022 až r. 028	021				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AU)	022				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AU)	023				
Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AU)	024				
Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AU	025				
Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AU)	026				
Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AU)	027				
Poskytnuté preddávky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AU)	028				

28

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 00683191 SID

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 00683191 SID

Strana aktiv	č.r.	Bežné účtovné obdobie				Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto	
		1	2	3	4	
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051	029	49794,00		49794,00	25745,00	
1. Zásochy r. 031 až r. 036	030					
Material (112 + 119) - 191	031					
Nesúčasná výroba a pôdlovy vlastnej výroby (121 +122+182+183)	032					
Výrobky (123 - 194)	033					
Zvieratá (124 - 195)	034					
Tovar (132 + 139) - 195	035					
Poskytnuté prevádzkové preddávky na zásochy (314 AU - 391 AU)	036					
2. Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037					
Pohľadávky z obchodného styku (311 AU až 314 AU) - 391 AU	038					
Ostatné pohľadávky (315 AU - 391AU)	039					
Pohľadávky voči účastníkom združení (358AU - 391AU)	040					
Iné pohľadávky (335 AU + 373 AU + 375 AU + 379AU) - 391AU	041					
3. Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	72,00		72,00	260,00	
Pohľadávky z obchodného styku (311AU až 314 AU) - 391AU	043					
Ostatné pohľadávky (315 AU - 391 AU)	044					
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (335)	045		x			
Dlhové pohľadávky (341 až 346)	046		x			
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047		x			
Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AU - 391AU)	048					
Spoločný účet pri združení (396 - 391AU)	049					
Iné pohľadávky (335AU + 373AU) + 375AU) - 391AU	050					
4. Finančné úty r. 052 až r. 056	051	49712,00		49712,00	25481,00	
Poistodina (211 + 213)	052	169,00	x	169,00	214,00	
Bankové úty (221 AU + 261)	053	48543,00	x	48543,00	25271,00	
Bankové úty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AU) -291AU	054		x			
Krátkodobý finančný majetok (251+ 253 + 255 + 256 + 257) -291AU	055					
Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AU)	056					
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 a r. 069	057	7624,00		7624,00	-18275,00	
1. Náklady budúcich období (381)	058	1081,00		1081,00	-23766,00	
Príjmy budúcich období (385)	059	6743,00		6743,00	5497,00	
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057	060	90117,00	20860,00	69257,00	19129,00	

Strana pasív	č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		s	s
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU r. 052+ r. 058 + r. 072 + r. 073	061	19231,00	16320,00
1. Imanie a peňažné fondy r. 063 až r. 067	062	43379,00	43379,00
Základné imanie (411)	063		
Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu (412)	064	43379,00	43379,00
Fond reprodukcie (413)	065		
Ocenovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (414)	066		
Ocenovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín (415)	067		
2. Fondy tvorené zo zisku r. 069 až r. 071	068		
Rezervný fond (421)	069		
Fondy tvorené zo zisku (423)	070		
Ostatné fondy (427)	071		
3. Nevyporiadateľný výsledok hospodárenia minulých rokov (-428)	072	-27069,00	
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 068 + r. 072 + r. 074 + r. 101)	073	2911,00	-27069,00
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 075 + r. 078 + r. 087 + r. 097	074	1555,00	1001,00
1. Rezervy r. 076 až r. 078	075	1555,00	
Rezervy zákonné (451AU)	076		
Ostatné rezervy (459AU)	077	1555,00	1001,00
2. Dlhodobé záväzky (323 + 451AU + 459AU)	078	565,00	615,00
Záväzky zo sociálneho fondu (473)	080	565,00	
Výdavé dlhopisy (473)	081		
Záväzky z nájmu (474 AU)	082		
Dlhodobé prijaté preddávky (475)	083		
Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476)	084		
Dlhodobé zmluvy na úhradu (478)	085		
Ostatné dlhodobé záväzky (373 AU + 479 AU)	086		
3. Krátkodobé záväzky r. 088 až r. 096	087	1041,00	1183,00
Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	088	1069,00	1487,00
Záväzky voči zamestnávateľom (331+ 333)	089		
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (335)	090		
Dlhové záväzky (341 až 345)	091		-294,00
Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	092		
Záväzky z uplatnených nesplatených cenných papierov a vkladov (357)	093		
Záväzky voči účastníkom združení (366)	094		
Spoločný účet pri združení (396)	095		
Ostatné záväzky (378 + 373 AU + 474 AU + 479 AU) -28,00	096	-28,00	
4. Bankové výpomoci a pôžičky r. 098 až r. 100	097		
Dlhodobé bankové úvery (461AU)	098		
Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AU)	099		
Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	100		
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 102 a r. 103	101	46875,00	
1. Výdavky budúcich období (383)	102		
Výnosy budúcich období (394)	103	46875,00	
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 051+ r. 074 + r. 101	104	69257,00	19129,00

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť		Bezprostredné náklady na účtovné obdobie
			Hlavná nezdánovaná	Zdanovaná	
a	b	c	1	2	3
501	Spotreba materiálu	01	8061,00		8061,00
502	Spotreba energie	02	366,00		366,00
504	Predaný tovar	03			
511	Oprav a udržiavanie	04			96,00
512	Čerpanie	05	1570,00		1570,00
513	Náklady na reprezentáciu	06	864,00		864,00
518	Ostatné služby	07	59485,00		59485,00
521	Základné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	08	72408,00		72408,00
524	Ostatné sociálne poistenie	09	24004,00		24004,00
525	Ostatné sociálne poistenie	10			11976,00
527	Základné sociálne náklady	11	1580,00		1580,00
528	Ostatné sociálne náklady	12			
531	Dan z motorových vozidiel	13			
532	Dan z nehnuteľností	14			
538	Ostatné dane a poplatky	15			
541	Zmluvné pokuty a penále	16			
542	Ostatné pokuty a penále	17			
543	Odpsané pohľadávky	18			
544	Úroky	19			
545	Kurzové straty	20			6,00
546	Dary	21			
547	Osobné náklady	22	308,00		308,00
548	Marika a školy	23			
549	Iné ostatné náklady	24	914,00		914,00
551	Odpraty dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého finančného majetku	25			1637,00
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého finančného majetku	26			
553	Predané cenné papiere	27			
554	Predaný materiál	28			
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29			
556	Vratka fondov	30			
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31			
558	Vratka a účtovanie opravných položiek	32			
561	Poskytnuté príspevky organizačným zosobám	33	3209,00		3209,00
562	Poskytnuté príspevky iným úbočným jednotám	34			3196,00
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35			
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36			
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37			
Účtovná trieda 5 spolu			r. 01 až r. 37		172568,00
					172568,00
					139509,00

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť		Bezprostredné výnosy na účtovné obdobie
			Hlavná nezdánovaná	Zdanovaná	
a	b	c	1	2	3
601	Tržby za vlastné výrobky	39			
602	Tržby z predaja služieb	40	7241,00		7241,00
604	Tržby za predaný tovar	41			
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42			
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43			
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44			
614	Zmena stavu zásob zverat	45			
621	Advisia materiálu a tovaru	46			
622	Advisia multioorganizačných služieb	47			
623	Advisia dlhodobého nehmotného majetku	48			
624	Advisia dlhodobého hmotného majetku	49			
641	Zmluvné pokuty a penále	50			
642	Ostatné pokuty a penále	51			
643	Platby za odpsané pohľadávky	52			
644	Úroky	53	3,00		3,00
645	Kurzové zisky	54			
646	Prijaté dary	55			
647	Ostatné výnosy	56	2821,00		2821,00
648	Základné poplatky	57			
649	Iné ostatné výnosy	58			
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého finančného majetku	59			
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60			
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61			
654	Tržby z predaja materiálu	62			
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63			
656	Výnosy z použitia fondov	64			
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65			
658	Výnosy z tajumu majetku	66			
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67			
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	68	154266,00		154266,00
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	1772,00		1772,00
664	Prijaté členské príspevky	70	768,00		768,00
665	Prijaté príspevky z podielu zaplatenej dane	71	8668,00		8668,00
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72			
691	Dodatok	73			36917,00
Účtovná trieda 6 spolu			r. 39 až r. 73		175479,00
Výsledok hospodárnenia pred zdanením			r. 74, r. 38		118692,00
					2911,00
					0,31
					2,00
					2910,69
Výsledok hospodárnenia po zdanení			r. 75 - (r. 76 + r. 77) (+/-)		-30819,00

Správa revíznej komisie k účtovnej uzávierke a hospodáreniu ZPMP v SR za rok 2013

Revízna komisia ZPMP v SR: Ing. Lucia Kutláková, Ing. Iveta Hlavenková, CSc., Mária Csontosová

Za ZPMP v SR: PhDr. Iveta Mišová, riaditeľka RC ZPMP v SR, Bc. Karola Pavlíková, zamestnan-kyňa RC ZPMP v SR

Zameranie kontroly:

- Kontrola plnenia záverov revíznej komisie uvedených v Správe revíznej komisie ZPMP v SR za rok 2012
- Kontrola plnenia odporúčaní kontrolných orgánov štátnej správy
- Kontrola správy majetku a inventarizácie
- Stanovisko k uzávierke, výkazu ziskov a strát, k súvahe, daňovému priznaniu za rok 2013 a nadväznosť na plán a rozpočet na rok 2014
- Kontrola zúčtovania a využitia poskytnutých finančných prostriedkov
- Informácia o činnosti revíznej komisie
- Závery a odporúčania revíznej komisie

1. Kontrola plnenia záverov revíznej komisie uvedených v Správe revíznej komisie ZPMP v SR za rok 2012

V správe revíznej komisie za rok 2012 zo dňa 22. 3. 2013 neboli uvedené žiadne pripomienky. Správa bola schválená na najbližšom Valnom zhromaždení ZPMP v SR.

2. Kontrola plnenia odporúčaní kontrolných orgánov štátnej správy

V roku 2013 nebola na ZPMP v SR vykonaná kontrola žiadna kontrola orgánov štátnej správy.

3. Kontrola správy majetku a inventarizácie

Inventarizácia majetku, záväzkov a vlastného imania bola vykonaná v súlade so zákonom a vnútorným predpisom. Z vykonaných inventarizácií majetku za rok 2013 (účet pokladne, účet banky, účet odberateľa – odberateľské faktúry, účet náklady budúcich období, účet príjmy budúcich období, účet dodávateľa – dodávateľské faktúry, účet daň zo miezd a účet rezervy) sú vypracované inventúrne súpisy a súhrnné správy. Medzi účtovným a skutočným stavom neboli zistené žiadne rozdiely.

4. Stanovisko k uzávierke, k výkazu ziskov a strát, k súvahe, daňovému priznaniu za rok 2012 a nadväznosť na plán a rozpočet na rok 2013

Daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2013 bolo spracované a dňa 13. 3. 2014 podané na daňový úrad.

Hlavná kniha a účtovný denník za rok 2013 boli riadne vedené a archivované.

Účtovníctvo ZPMP v SR za rok 2013 bolo vedené firmou Kristína Lončeková, UMO, na základe Zmluvy o poskytovaní účtovných služieb uzavretej dňa 1. 8. 2012.

Revízna komisia výberovým spôsobom skontrolovala účtovnú evidenciu a oprávnenosť účtovných operácií na účtoch vedených ZPMP v SR. Účtovné operácie boli vykonávané podľa

platných zákonov a predpisov, kryté rozpočtom a právoplatnými rozhodnutiami predsedníctva. Revízná komisia prekontrolovala pokladňu a pokladničné doklady za rok 2013. Ces-
tovné príkazy sú založené prehľadne, podľa dátumov. ZPMP v SR predložila účtovnú závier-
ku za rok 2013, ktorú revízná komisia ZPMP v SR navrhuje Valnému zhromaždeniu ZPMP
v SR schváliť.

5. Kontrola zúčtovania a využitia poskytnutých finančných prostriedkov

Revízná komisia ZPMP v SR vykonala nasledovné kontroly poskytnutia finančných prostried-
kov vybraných vyúčtovaných projektov a finančných príspevkov:

- projekt Zariadenie podporovaného bývania ZPMP v SR na Hanulovej ulici 3 v Bratislave-
Dúbravke – spolufinancovaný Bratislavským samosprávnym krajom,
- projekt Poskytovanie sociálneho poradenstva, ktorý umožnil základné a špecializované so-
ciálne poradenstvo pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich príbuzných (individuálne, sku-
pinové, poradenstvo v oblasti svojpomoci) – spolufinancovaný Bratislavským samospráv-
nym krajom,
- projekty To sme my – časopis ľudí s mentálnym postihnutím a ich priateľov 2013 a Informá-
cie – finančne podporili Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a ro-
diny SR,
- projekt Deň krivých zrkadiel 2013 – finančne podporili Ministerstvo kultúry SR a z Nadácia
Dalkia Slovensko,
- projekt Výtvarný salón ZPMP 2013 – finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR,
- projekt Hudobno-dramatické divadlo Pozrite sa! 2013 – finančne podporilo Ministerstvo
kultúry Slovenskej republiky.

Revízná komisia ZPMP v SR vo vyúčtovaných projektoch nezistila žiadne nedostatky.

6. Informácia o činnosti revíznej komisie

Revízná komisia ZPMP v SR v tomto zložení bola zvolená na Valnom zhromaždení ZPMP
v SR dňa 29. 11. 2013.

7. Závery a odporúčania revíznej komisie

Revízná komisia odporúča najbližšiemu Valnému zhromaždeniu ZPMP v SR schváliť Správu
revíznej komisie k účtovnej uzávierke a hospodáreniu ZPMP v SR za rok 2013.

Za revíznou komisiu: Lucia Kutláková, Iveta Hlavenková, Mária Csontosová

Za ZPMP v SR: Iveta Mišová, riaditeľka RC ZPMP v SR, Karola Pavlíková, zamestnankyňa RC ZPMP
v SR

V Bratislave dňa 21. 3. 2014